

ধূমপান বিষপান

(আব্দুল হামীদ ফাইরী)

(বিড়ি, সিগারেট, ছক্কা প্রভৃতির) ধূমপান সাহস্রের পক্ষে ফৰ্তিকর। এ কথা ধূমপায়ীরা ও স্থানক করে এবং ধূমপান-সামগ্ৰীৰ সম্প্ৰচাৰেও (প্যাকেট ইত্যাদিতে) স্পষ্টাকৰে ঘোষিত থাকে। ডাঙুৱণগণ এ কথা উল্লেখ কৰেছেন যে, ধূমপান হাঁটি, রক্তপ্ৰবাহ, বক্ষ এবং সারা দেহেৰ জন্য ফৰ্তিকৰ। রক্তনালী সংকীৰ্ণ ও বদ্ধ কৰে ফেলে। শৰীৰে কফ জন্মায়। টিবি, ক্যান্সার প্ৰভৃতি রোগেৰ সুত্ৰপাত হয় এই ধূমপান হতো।

চিকিৎসা-বিজ্ঞানেৰ গবেষণা এ কথা প্ৰমাণ কৰেছে যে, ধূমপানেৰ সাথে ফুসফুসেৰ ক্যানসার, সিরোসিস, কৱান্যারি, অ্যানজাইনা, মুখগহুৰ, গলবিল, স্বৰব্যস্ত ও শুসন্নালীৰ ক্যানসার এবং আৱো অনেক রোগেৰ গভীৰ সম্পর্ক আছে।

পৰিসংখ্যামেৰ প্ৰতিবেদনে দেখা গৈছে যে, এই ধূমপানজনিত রোগেৰ ফলে লক্ষ লক্ষ মানুষ মৃতুৱ শিকাৰ হচ্ছে; যাদেৰ বয়স ৩৪ থেকে ৬৫ বছৰ। ধূমপানেৰ এই সৰ্বনাশী ফৰ্তিৰ হাত হতে মায়েৰ পেটেৰ জন্য পৰ্যন্ত রক্ষা পাৱে না! সুতৰাং যথন একথা প্ৰমাণিত যে, তা স্থানেৰ পক্ষে ফৰ্তিকৰ, তখন নিঃসন্দেহে সকলেৰ মতে তা হারাম।

ধূমপান কৰা মানুষেৰ একটি খাৰাপ আচাৰণ ও বদ্ধ অভ্যাস। দীনে ইসলামে এৰ বৈধতাৰ স্থিকৃতি নেই। সুস্থ বিবেকও এৰ স্থিকৃতি জনায় না। ধূমপানে যে স্বাস্থ্যগত, মানসিক ও অৰ্থনৈতিক ক্ষয়-ফৰ্তি আছে, তা গুণে শেষে কৰা যায় না।

হেতু মানুষ নিজেৰ দেহেৰ মালিক নয়। তাই শৰীৰতেৰ অনুমতি ছাড়া তাৰ দেহেৰ কোন প্ৰকাৰ অপব্যবহাৰ কৰতে পাৱে না। আত্মাহ্য কৰতে পাৱে না এবং এমন বস্তু ব্যবহাৰও কৰতে পাৱে না; যা সতৰ অথবা বিলম্বে যীৰে মৱণ ডেকে আনে। আল্লাহ তাত্ত্বালা বলেন, “এবং তোমাৰ নিজেদেৰকে হত্যা কৰো না।--” (সুৱা নিসা ২৯) “তোমাৰ নিজেদেৰ সৰ্বনাশ কৰো না” (সুৱা বাকারাহ ১১৫)

ধূমপানে নিৰ্বাচন সম্পদ ও অৰ্থৰ আপচয় হয়। আৰ্থচ সৃষ্টিকৰ্তা আল্লাহ পাক অপব্যয় কৰতে নিষেধ কৰেছেন। তিনি বলেন, “তোমাৰ কিছুতেই অপব্যয় কৰো না, যাৰা অপব্যয় কৰে তাৰা আবশ্যই শয়তানেৰ ভাই।” (সুৱা বানী ইসরাইল ২৬-২৭)

আল্লাহৰ নবী ফুলি ও অৰ্থ নষ্ট কৰতে নিষেধ কৰেছেন। আৰ একথা বিদিত যে, ধূমপায়ী ধূমপানেৰ পেছনে প্ৰতি সপ্তাহে বেশ কিছু অৰ্থ ব্যয় কৰে থাকে। যাৰ বাংসৱিৰ খৰচ মোটা অক্ষেৱ হয়ে দীড়াৰ অৰ্থ তাতে তাৰ কোনও লাভ হয় না। সে ধূমপানকে বহু কিছু দান কৰে থাকে, কিষ্ট ধূমপান তাকে (ফৰ্তি ছাড়া) কিছুই দেয় না।

সুতৰাং এতে অ্যথা অৰ্থব্যয় প্ৰমাণিত হলো এদিক দিয়েও তা অৰেখ হৰে। যেমন যদি কোন মানুষ নিজেৰ সঁষ্ঠিত অৰ্থনৈটে আগনু ধৰিয়ে অনৰ্থক নষ্ট কৰতে চায়, তবে সকলেৰ মতে তা তাৰ জন্য হারাম; তেমনি ধূমপানেৰ ক্ষেত্ৰেও। হেতু তাতে কোনও উপকাৰ নেই, উল্টে আপকাৰ আছে। আৰ শৰীৰতে সেই বস্তু মাত্ৰই ব্যবহাৰ অৰেখ যা মানুষেৰ দৈমান, প্ৰাণ, মান, জ্ঞান বা ধৰনেৰ কোন প্ৰকাৰ ফৰ্তিসাধন কৰে।

ধূমপান সামগ্ৰী উপাদেয় আহাৰ্য বা পানীয় নয়। আৰ্থচ আল্লাহ পাক আপব্যয় কৰতে নিষেধ কৰেছেন। তিনি বলেন, “তোমাৰ কিছুতেই অপব্যয় কৰো না, যাৰা অপব্যয় কৰে তাৰা আবশ্যই শয়তানেৰ ভাই।” (সুৱা বানী ইসরাইল ২৬-২৭)

আল্লাহৰ নবী ফুলি ও অৰ্থ নষ্ট কৰতে নিষেধ কৰেছেন। আৰ একথা বিদিত যে, ধূমপায়ী ধূমপানেৰ পেছনে প্ৰতি সপ্তাহে বেশ কিছু অৰ্থ ব্যয় কৰে থাকে। যাৰ বাংসৱিৰ খৰচ মোটা অক্ষেৱ হয়ে দীড়াৰ অৰ্থ তাতে তাৰ কোনও লাভ হয় না। সে ধূমপানকে বহু কিছু দান কৰে থাকে, কিষ্ট ধূমপান তাকে (ফৰ্তি ছাড়া) কিছুই দেয় না।

কিষ্ট তা যে, অপবিত্র ও নিকৃষ্ট তা কি রিপে মানা যায়?

যদি কোন সুস্থ-প্ৰকৃতিৰ এবং মাৰাম মেজাজেৰ মানুষকে সালিস মেনে জিজ্ঞাসা কৰা হয় যে, বিড়ি-সিগারেট পৰিচ ও উৎকৃষ্ট অথবা তাৰ বিপৰীত? তবে নিঃসন্দেহে সে উন্নৰ দেবে যে, তা অপবিত্র ও নিকৃষ্ট। হেতু তাৰ স্বাদ উপ এবং গন্ধ ও নিকৃষ্ট। ধূমপায়ীৰ মুখ হতে যে দুৰ্গন্ধ নিৰ্গত হয় তা যাৰা ধূমপান কৰে না, তাদেৰকে অতিষ্ঠ কৰে তোলো। যে কথা ধূমপায়ী নিজেৰ প্ৰিয়তমা (অধূমপায়ী) স্ত্ৰীৰ নিকৃষ্ট হতে অবশ্যই জেনে থাকে। পৰন্তৰ এই ধূমপান সাধাৰণত তাৰাই কৰে, যাৰ ততটা ধাৰ্মিক এবং সচিত্ৰিতেৰ মালিক নয়।

পায়খানা ও নোংৰাসনে ধূমপায়ীৰ (পায়খানা কৰতে কৰতেও) ধূমপান কৰে থাকে; কিষ্ট তাৰে কেউই মসজিদেৰ ভিতৰ ধূমপান কৰে না। ইমাম সাহেব ধূমপায়ী (?) হলো মসজিদ ছেড়ে অন্য স্থানে ধূমপান কৰে থাকেন। যেহেতু মুদেন হতে ধূমপানেৰ জন্ম মুদেন হতেই মসজিদেৰ পৰিভৰ্তা ও মৰ্মাদা ধৰ্যাল কৰে কেউ তা নষ্ট কৰতে দুঃসাহস কৰে না। আৰ্থচ প্ৰাচ ও প্ৰতীচৰে মুসলিমৰা প্ৰয়োজনে মসজিদেৰ ভিতৰ পানাহাৰ কৰে থাকে; কিষ্ট ধূমপান কৰাৰ সাহস কেউ কৰে না। যা এই কথাৰই দলীল এবং বড় সবুতে যে, ধূমপান সামগ্ৰী পৰিচ ও উৎকৃষ্ট নয়। বৰং তা অপবিত্র ও নিকৃষ্ট।

ধূমপান অহিতকৰ বলেই অফিস, ট্ৰেন, ট্ৰাম ও বাস ইত্যাদিতে No Smoking বা ‘ধূমপান নিষিদ্ধ’ বলে স্পষ্ট লেখা থাকে। অমুসলিম হয়েও রঞ্চীলতাৰ পৰিচয় দিয়ে ধূমপান হতে অনেকে সাবধান থাকে; কিষ্ট মুসলিম হয়েও সে রঞ্চীলতাৰ পৰিচয় অনেকেই দেয় না।

বিড়ি-সিগারেটেৰ জ্বলন্ত শেষ টুকুৰ কৰত বড় বড় কাৰখানা ও স্থাবৰ সম্পত্তি জ্বলে ভৱ হাৰাৰ কাৰণ হয়, তা জেনেও জ্বানীকে সাবধান হওয়া উচিত।

বিড়ি-সিগারেট হাৰাম হওয়াৰ জন্য এতগুলি দলীল কি জ্বানীৰ জন্য যথেষ্ট নয়?

ধূমপানে আৰাম ও স্বষ্টি আছে অথবা তাতে কৃতিত্ব বা উন্নাবনী-শক্তি আছে এ ধাৰণা ভুল। কাৰণ গবেষণা ও সমীক্ষা এৰ বিপৰীত প্ৰকৃতত্ত্বেই প্ৰমাণ কৰেছে।

আনেকে বলে, এটা সন্দিপ্ত বস্তু। এত দলীল পোশ কৰা সন্দেহে কৰে, তৰে তাৰ উচিত রাবুন ফুলি-এৰ এই উন্নি মনে রাখা, যাতে তিনি বলেন, “অবশ্যই হালাল বিবৃত ও স্পষ্ট এবং হাৰাম বিবৃত ও স্পষ্ট, আৰ উভয়েৰ মাঝে বোঝেছ বহু সন্দিহান বস্তু; যা অনেক লোকেই জেনে না। অতএব যে বাক্তি এই সন্দিহান বস্তুসমূহ হতে দুৰে থাকবে, সে তাৰ দীন ও ইজ্জতকে বাচিয়ে নেবে এবং যে বাক্তি সন্দিহানে পতিত হবে (সন্দিপ্ত বস্তু ভক্ষণ কৰবে), সে হাৰামে আপত্তি হবে।” (বুখারী ও মুসলিম)

অনেকে বলে থাকে যে, ‘বিড়ি-সিগারেট পান কৰা মকরাহা হাৰাম হলে কুৱাতেৰ কোন আয়তে তা স্পষ্টভাৱে উল্লেখ কৰা থাকত; যেমন রক্ত, শুকৰ, মৃত প্ৰাণী প্ৰভৃতি স্পষ্টভাৱে হাৰাম ঘোষিত আছে।’

আপনি তাকে বলুন, ‘তুমি যে ভাত-মুড়ি, আম-জাম প্ৰভৃতি খাও; তা হালাল না হাৰাম?’

সে নিশ্চয়ই বলবে, ‘হালাল।’

আপনি বলুন, ‘কিষ্ট ভাত-মুড়ি, আম-জাম যে হালাল সে বাপারে আল্লাহ তো স্পষ্টভাৱে ঘোষণা কৰেন নি; যেমন কতক শ্ৰেণীৰ খাদাকে হালাল বলে ঘোষণা কৰেছেন। তাছাড়া কুৱাতে অনেকে সাবধান থাকে; কিষ্ট মুসলিম হয়েও সে রঞ্চীলতাৰ পৰিচয় দিয়ে ধূমপান হতে অনেকে সাবধান থাকে।’

সে বলবে, ‘এগুলো তো ভালো জিনিস।’

আপনি বলুন, ‘আল্লাহ তো ভালো জিনিসকে হাৰাম কৰেছেন। তবে বিড়ি-সিগারেট হাৰাম কেন নয়?’

সে হয়তো তখন চট কৰে বলবে, ‘বিড়ি-সিগারেট তো ভালো জিনিস। আমাদেৰ নিকটে তো তা খাৰাপ নয়।’

তখন আপনি বলুন, ‘তাহলে তোমাৰ ৬/৭ বছৰেৰ ছেন্টোকেও ধূমপান কৰা শিখিয়ে দাও।’

এখন সে সুস্থ মন্তিকেৰে হলো নিশ্চয় বলবে, ‘তা কি কৰে হারাম?’

আপনি বলুন, ‘তা কি খাওয়া হাৰাম কৰছ যে, তা ভালো জিনিস নয়।’

পৰিশ্ৰে দেখেৰেন সে চুপ থাকবে।

পক্ষতৰে মকরাহ হলো বিড়ি-সিগারেট সেই অৰ্থে মকরাহ যে অৰ্থে আল্লাহ তাত্ত্বালা সুৱা বনী ইসলামস্লেৰ ৩৮নং আয়াতে শিৰ্ক থেকে নিয়ে বিভিন্ন কৰিবা গোনাহক মকরাহকে মকরাহ বলে ঘোষিত থাকে।

যদি আপনাৰ ধাৰণা থাকে যে, বিড়ি-সিগারেট খাওয়া হাৰাম কৰে নোকে হালাল (বা মকরাহ), তাহলে অন্যান্য বৈধ খাদ্য বা পানীয়ৰ মত তা খাওয়াৰ শুরুতে ‘বিসমিল্লাহ’ পড়েন না কেন?

যদি আপনি মনে কৰেন যে, বিড়ি-সিগারেট খাওয়া হাৰাম কৰে নোকে হালাল (বা মকরাহ), তাহলে অন্যান্য বৈধ খাদ্য বা পানীয়ৰ মত তা খাওয়াৰ শৈমে ‘আলহামদু লিল্লাহ’ পড়েন না কেন?

যদি বিড়ি-সিগারেট হালাল জিনিস হয়, তাহলে তা আপনি আপনাৰ পিতামাতা, গুৰুজন অন্যান্য মানুষগণ মানুষেৰ সামনে তা খান না কেন?

যদি আপনি বিশ্বাস কৰেন যে বিড়ি-সিগারেট খাওয়া ভালো জিনিস বা ধূমপান আমেজ আছে, তাহলে তা খেতে আপনাৰ স্বী ও ছেলেমেয়েদেৰকে উৎসাহিত কৰেন না কেন?

সত্যবাদিতাৰ সাথে আপনি আপনাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰোন, ধূমপান ত্যাগ কৰোন এবং সুনিৰ্ণিত হন যে, আল্লাহ আপনাকে এ কাজে সহযোগিতা কৰবেন।